

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/1001-2024/1623
Toplantı Tarihi/Sayısı : 27.12.2024/54
Karar Numarası : 2024/1292
Başvuran : M.A.P.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvurular, başvuranın Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Halk Kütüphanesine girişinin Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından haksız bir şekilde yasaklandığı iddiasına ve mağduriyetinin giderilmesi talebine ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Halk Kütüphanesini yaklaşık bir yıl düzenli olarak ziyaret ettiğini, özellikle Bilim Kafe isimli bölümde bulunmayı tercih ettiğini, bahsi geçen Kütüphaneyi sıklıkla kullandığı bir dönemde kendisine yönelik olarak birden fazla görevli personel tarafından üç ay boyunca istenmeyen imalı ifadeler kullanıldığını, yalnız başına çalışmayı sevdiği için tek kişilik masada çalışmaya devam ettiğini fakat daha sonra R. isimli görevli personelin kendisi tarafından rahatsız edildiğini ima ederek diğer güvenlik görevlilerini çağırdığını, güvenlik görevlilerinin etrafını sardığını, bu kişinin asıl niyetinin kişisel değil doğrudan şahsını hedef alan manevi güdülerinin olduğunu, bahsi geçen sorunlar sebebiyle 153 Çağrı Merkezi hattı üzerinden yaptığı şikayete ilişkin gerekli uyarıların yapılacağı şeklinde cevap verildiğini, 6/2/2024 tarihinde Kütüphaneye girdiği sırada tarafına yine imalı bir şekilde "hoş geldin" denildiğini, daha sonra duvara asılı bir şekilde bir kadına ait olduğu anlaşılan ulaşım kartının (Kentkart) üzerinde vatandaşlık kimlik kartının da görünür olması nedeniyle R. isimli görevliyi uyardığını, yaşanan tartışmadan sonra bahsi geçen kişi tarafından yüksek sesle yardım çağrılması üzerine olaya polislerin dahil olduğunu, 8/2/2024 tarihinde tekrar kütüphaneye gittiğinde güvenlik görevlilerinin kendisine yönelik olarak rahatsız edici ifadeler kullandığını ve tekrar olaya polisin de dahil olduğunu, ifade verdiğini ve olayın kapandığını, ertesi gün 9/2/2024 tarihinde Kütüphaneye girmek istediğinde güvenlik görevlisi tarafından binaya girişinin yasaklandığının belirtildiğini, kendisinin herhangi bir rahatsızlık vermediğinden haksız şekilde alınan karara karşı orada bulunan görevliler tarafından görevi kötüye kullanma ve iftira suçu işlendiği ve idari yaptırım uygulanmak suretiyle kamu hizmetlerinden yararlanma hakkının engellenmesi suçundan şikayetçi olduğunu ve 14/4/2024 tarihinde Kütüphaneye girişinin yasaklanması hakkında alınan Kurul kararına karşı Kocaeli 2. İdare Mahkemesinde dava açtığını, Kocaeli Belediyesi Halk Kütüphanesine girişinin yasaklanmasının ardından yaptığı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

başvurular neticesinde söz konusu giriş yasağının kaldırıldığını, yaklaşık 15 gün boyunca herhangi bir sorun çıkmadan Kütüphaneye giriş yaptığını, daha sonra 6/7/2024 tarihinde saat 17:30 civarı Kütüphaneye giriş yapmak istediğinde ilk defa gördüğü bir özel güvenlik görevlisi tarafından saygılı bir üslupla yaklaşık 3 gün önce yeni bir yazı geldiğinin ve Kütüphaneye girişinin tekrar yasaklandığının belirtildiğini, bu süreçte Kütüphanede kimseyi rahatsız etmediğini, girişini yasaklayan kişilerin etnik/dini bir örgüt olduğundan şüphelendiğini, bu durumun insan hakları ihlali ve ayrımcılık teşkil ettiğini iddia ederek mağduriyetinin giderilmesi adına gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı yetkisi" başlıklı 9'uncu maddesi şöyledir:

"Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır."

4. Anayasa'nın "Mahkemelerin bağımsızlığı" başlıklı 138'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Hakimler görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz. (...)"

5. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

6. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır. (...)"

7. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

"(1) Kurumun görevleri şunlardır: ... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ..."

8. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)"

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin

diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

9. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Başvurunun konusu*" başlıklı 31'inci maddesi şöyledir:

"(1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu kapsamında cinsiyet, ırk, renk, din, dil, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasağı ihlalleri başvurunun konusunu oluşturur."

10. Mezkûr Yönetmelik'in "*Ön incelemenin yapılması*" başlıklı 48'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir. (...)"

11. Mezkûr Yönetmelik'in "*Gerekçeli kabul edilmezlik kararı*" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinin kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

12. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı, insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

13. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

14. Başvurular, başvuranın düzenli olarak ziyaret ettiği Kocaeli Halk Kütüphanesinde görevli personelle yaşadığı olaylar neticesinde Kurul kararı ile Kütüphaneye girişinin iki farklı zamanda yasaklandığı ve bu süreçte tarafına ayrımcı muamele uygulandığı iddiasıyla mağduriyetinin giderilmesi talebine ilişkindir.

15. Başvuru dilekçeleri ve eklerinin incelenmesinden başvuranın Kütüphaneye girişinin Kurul kararı ile yasaklanmasına ilişkin olarak Kocaeli 2. İdare Mahkemesinde dava açtığı, 15/4/2024 tarihinde Kocaeli 2. İdare Mahkemesi tarafından başvurana hitaben harç ve posta tamamlama yazısı gönderildiği, ilgili yazıda başvuranın Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığına karşı açtığı dava dosyasının incelenmesinden 427,60 TL başvurma harcı, 427,60 TL karar harcı ile 600,00 TL posta ücreti ve vekalet pulunun eksik olduğunun anlaşıldığı, davanın işleme konulabilmesi için eksik harç ve posta pulu ücretinin tamamlanması gerektiği hususunun tebliğ edildiği görülmektedir.

16. Başvuran Kocaeli 2. İdare Mahkemesine hitaben yazmış olduğu dilekçede şikayet konusu karara ilişkin Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığına şikayet başvurusunda bulduktan sonra söz konusu ücretleri

ödeyeceğini belirtmiş olup 4/6/2024 tarihinde Kocaeli 2. İdare Mahkemesi tarafından başvurana gönderilen ikinci harç ve posta tamamlama yazısında başvuranın bahsi geçen ücretleri ödememesi durumunda dosyasının işleminden kaldırılmasına karar verileceği hususunun tebliğ edildiği anlaşılmaktadır.

17. Kocaeli 2. İdare Mahkemesinin 11/7/2024 tarihli kararıyla "başvurana tebliğ edilen yazılara karşın tanınan süre içerisinde bildirilen eksikliğin (harç ve posta gideri) tamamlanmadığı görüldüğünden 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 6'ncı maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca davanın açılmamış sayılması ve kararın tebliğinden itibaren 30 gün içerisinde İstanbul Bölge İdare Mahkemesine istinaf yolunun açık olduğu" yönünde karar verildiği görülmektedir.

18. 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılığın yasak olduğu düzenlenmiştir. Anılan temeller dışında bir temele dayanılarak veya herhangi bir temele dayanılmaksızın ayrımcılık iddiasında bulunulan haller, Kanun kapsamı dışında kalmaktadır.

19. Başvuranın iddia ve talebi, yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde, başvuranın iddialarını yargı makamları önünde dile getirdiği ancak harç ve posta pulu ücretini ödememesi nedeniyle davanın açılmamış sayıldığı, başvuru konusu olayın yargı mercilerince karara bağlanmamış olsa bile başvuranın Kocaeli Halk Kütüphanesine girişinin Kurul kararı ile yasaklandığı iddiasının Kanun'da yer alan ayrımcılık temellerinden birine dayandırılmaması ve yapılan inceleme ve araştırmada da herhangi bir ayrımcılık temelinin tespit edilememesi sebebiyle başvuruların inceleme şartlarını taşımadığı ve bu sebeple kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

27/12/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye

